

11205 11205

35

1737 26

31

ORDINIS
IVRE CONSVLTORVM

IN
ACADEMIA VITEMBERGENSI
H. T.

DECANVS
GODOFRIDVS
LVDOVICVS
MENCKEN

ICTVS

POTENTISSIMI POLONIARVM REGIS ET
PRINCIPIS ELECTORIS SAXONIAE AVLAE AC
IVSTITIAE NEC NON IN SVMMO PROVOCATION-
SENATV CONSILIARIVS ITEMQVE COLLEGIO-
RV M QVAE VITEMBERGAE FLORENT IVRI-
DICORVM ET IVDICII PROVINC. LV SAT-
INFER. ASSESSOR

1/2

ad Const. Cl. 29. B. 1.

337.

ORDINIS
IVR. CONSULTORVM
IN
ACADEMIA VITENBERGENSI
DECANVS
GODOFRIDVS
LVDOLVICVS
MENCHEN

ICVS
TOTISSIMI POLONIAM REGIS ET
PRINCIPIS ELECTORIS SAXONIAE AULAE AD
INSTITUTA NEC NON IN SVMMO PROVOCATIONE
SENATVS CONSILIARIVS TEMORE COLLEGII
SVMMO VITENBERGAE FLORENT IVR-
DICTORVM ET FICHI PROVINCIAE
INFER. ASSESSOR

Nemo miles sine cognita culpa beneficium suum amittat: si ex culpis iis uel causis conuictus non fuerit legimus in *textu 1. Feud. 21. & 22. Cap. Sancimus.* Neque maior committi potest nullitas, quam quae nascitur ex omiſſa causae cognitione. *L. 7. C. de Sentent. & Interloc.* Hac demum adhibita, de delicti qualitate, auditoque reo, an, quae poena afficiendus sit, constat. Antea ergo quam Vasallus, ingratitude a Domino accusatus, condemnatur, Iudicem, in tam ardua causa, obseruata Processus Iudiciarii forma, sollicito in factum inquirere, officii ratio efflagitat. Cum enim indefensus a Iudice condemnari non debeat, hinc nec Vasallus hoc beneficio defensionis, in Iure reo tributo, exuendus est, priuarique, cognita non ante culpa, feudo nequit. Et quamuis ipſo Iure quandoque

A 2

doque

doque feudum amittatur, uti exemplum in alienatione feudi, sine consensu Domini, facta, exhibet *rextus 2. Feud. 55.* nec illam tamen priuationem absque causae peruestigatione, sententiaque eo nomine lata, procedere, demonstrat *HARTM. PISTOR. Lib. 1. Qu. 35. num. 6.* Quanta peculiaria ille, quem uetustae feudorum Leges praescripserunt, procedendi ordo continuerit, laicius hic exponere, instituci ratio haud permittit. Prolixe haec quoad Ius Longobardicum tradit *SCHRAD. de Feud. Part. X. Sect. 7. 8. 9. & seqq.* Solemnia uero Processus Feudalis Saxonici, occasione *des Lehn-X. Cap. 65. & 68.* uberime explanat *BERLICH. Part. 1. Concl. 62.* & quae Iure Alemannico specialiter constituta, docemur a *SCHILT. ad Ius Feud. Alemann. Cap. 14. 15. & seqq.* His autem captiosis subtilitatibus, ad solennitatem magis, & procrastinationem litium, quam ueritatis indagacionem, facientibus, in Saxonia nostra non indigemus, postea quam *SERENISSIMVS ELECTOR SAXONIAE Const. Elect. 27. Part. 1.* antiquum hunc Iudicii ordinem abrogauit, causasque feudales, secundum normam Processus Iuris Communis, uentilari fanciuit. Quid per Ius Commune in *haec Constituzione* intelligatur, dubium uiderur quibusdam, quod tamen exploratum ac expeditum est. Intentio enim Summi Legislatoris manifeste apparet, quod illa Iura, quae in aliis allodialibus causis, in suis terris, obseruantur, feudalibus, aequali ratione, applicari debeant. Hinc non Ordinationes tantum Processus Saxonici, potissimum Noua ac Recognita, sed, casu ibi non deciso, Ius Canonicum quoque, quod, in materia Processus, Iuri Ciuili praeferrur, obser-

obseruandum est. Amplissimum foret, singula, quae tam initio, quam progressu litis requiruntur, hic enucleare. Quare, sepositis aliis, de ea saltem, dubiis non carente, dispiciam quaestione: Cui, a Procuratore Fisci causarum feudalium reuocatoria, ex capite neglectae petitionis Inuestiturae, coram Regimine Aulico instituta actione contra Vasallum, litisque contestatione legitime facta, per sententiam, quae sequitur, interlocutoriam, probatio iniungenda sit? Equidem alias illi, qui delictum alteri obiicit, istius probationem incumbere, expediti Iuris est. Delicta enim a Lege regulariter non praesumuntur. *L. 51. ff. pro Soc. L. 18. ff. de Probat.* Adeoque actione, ex delicto descendente, utens, ante omnia fundamentum suae actionis, quod in delicto ponit, liquidum reddere obstringitur. At illud eo usque saltem ueritate nititur principium, si alia causa non accedat, quae praesumptionem doli uel culpae inducit. Quoties itaque factum aliquod, in Legibus prohibitum, demonstratur, toties nullatenus opus est, ut malitia uel culpa committentis, proberur, quam Leges ex ipso facto illicito iam praesumunt. *L. 1. C. de Sicar. L. 5. C. de Iniur.* Pone itaque, Procuratorem Fisci causarum feudalium, ob alienationem feudi, sine Domini consensu, a Vasallo factam, repetere feudum, & agere contra Vasallum, an ipsi incumbet probare, Vasallum in contemptum Domini intermisisse consensus petitionem? Minime. Sufficit, quod de uenditione hac, illegitime suscepta, Iudici fidem fecerit; illa enim per se iam coniecturam contemptus parit. Eadem praesumptionis causa adest, si quis illud non fecerit, ad quod Iure obligatus erat. *L. 3. ff. 9. L. 44.*

ff. Mand. L. 1. ff. 22. ff. Depol. L. 4^a. ff. ad L. g. Falcid.
Hinc si Vasallus, anni & diei spatium, petitioni Inuestiturae Renouationis praesinitum, praeterlabi passus est, neque officii in hoc, uti ipsi incumberebat, adimpleuit partes, suspensionem contra se excitat, quod in contentum Domini illud tempus neglexerit. Terminus enim Legis est peremptorius. *Cap. 57. & Cap. 44. X. de Appellat.* Cum itaque Procurator in causis feudalibus, in eius lapsu, ius suum agendi fundet, iustissimam pro se praesumptionem, cum ab omni probandi onere releuantem, habet. Accedit, quod negantis per rerum naturam nulla sit probatio. *Cap. 11. X. in Princ. de Probat. L. 23. C. eod.* Vti autem Procurator, ob non petitam Inuestiturae Renouationem agens, negatiuae inhaeret; ita, si breui attestato Curiae Feudalis illud docuerit, ulterior quoque scientiae Vasalli, & ex ea dimanantis contemptus Domini, probatio exigi nequit. Non alienus a mea sententia uideretur SCHRADERVS *Part. IX. Part. Princ. Sect. 12. n. 23.* ubi in feloniis negatiuis non Domino, sed Vasallo, probandi onus incumbere, inquit. Fingamus enim, Dominum, ob non praestita a Vasallo seruitia, Conditione causa data causa non secuta, *in textu 1. Feud. 21. Pr.* fundata ac praescripta, aduersus eum experiri; quis dubitabit Vasallum, qui nisi feudo priuari uelit, ad seruitia exhibenda, paratum se fuisse contendet, huius suae assertionis probationem in se suscipere debere? Nulla alia hic causa subest, quam quod in negatiua Dominus uerfetur. Quidni ergo, si praeter eam, Legis praesumptiones pro eo militent, uti in controuerso casu probatum, Vasallo probandi necessitas iniungenda erit. Haud tamen
me

me fugiunt contraria dissentientium argumenta. Obiiciunt nimirum: terminum, ad impetrandam Inuestiturae Renouationem, Lege definitum, a tempore demum scientiae currere; *Const. Elect. 45. Part. 2.* eoque nomine non prius feloniam reum Vasallum censerit, quam si ad eius notitiam mutatio personae Domini uel Vasalli peruenerit. Hinc concludunt, quod si Dominus, aut Procurator eius, ob non petitam, legitimo tempore, Inuestiturae Renouationem, feudo Vasallum priuare, actione intendat, posita huius actionis causa in delicto, necesse quoque sit, ut scientiam Vasalli probatione euincat, sine qua feloniam haec existere non potest. Idque eo magis; cum ignorantia potius facti alieni praesumatur, quam scientia. *L. 21. ff. de Probat.* Ast si uel maxime concedam, fundamentum huius reuocatoriae actionis in delicto, consequenter in scientia Vasalli, situm esse, probatio tamen suae intentionis Procuratori causarum feudallium nullo iure imponi poterit. Cum enim intentionis fundamentum Legis iam praesumptione munitum sit; ea uero euidens iam & liquida dicatur probatio, *L. 24. & 25. ff. de Probat. & Praesumpt. L. 30. ff. de Vulgar. & Pupill. Substit.* ulteriori probatione non indiget. Quamuis autem quidam, in graui hac, ad priuationem tendente, causa, praesumptiones admittendas esse, negent, eo potissimum, quod in *textu 2. Feud. 57.* expresse sancitum: *feudi priuationem non obtinere, nisi quinque testibus, summae ac integrae opinionis, probatum manifeste fuerit;* in iis autem causis, ubi a Legibus probatio per testes, sub conditione, uti hic, iniungitur, praesumptiuae locus relinquatur. Hoc tamen eo minus obstaculi sistit, quo luculentius

lentius, inspecta hac *textu*, enitescit, *eum* distinctas, a nostra, feloniarum species continere. Loquitur nimirum de eo casu, si Dominus, ob factum atrocissimum, machinationis, insidiarum, uel cucurbitationis, a Vasallo commissum, feudum reuocet. Tunc enim auctori, factum asserenti, incumbere illius probationem, certissime in Iure constat. Agens uero ob intermissam Inuestiturae Renouationem, negat factum, nihilque affirmat, eandemque ob causam immunitate, a necessitate probandi, eum gaudere, omni dubitatione uacat. Praeterea, si etiam Leges probationem manifestam efflagitent, praesumptiones quidem hominis cessabunt, at, quae Legibus inducuntur, omni modo admittendae sunt. Neque ignorantia facti alieni, quam Leges alias praesumunt, in Procuratorem Fisci causarum feudalium probandi incommo- dum transfert. Praesumptio enim contemptus, ex omissione petitionis Inuestiturae elicitae, remouet praesumptionem ignorantiae. Nec illud quoque silentio praetereundum est, Procuratorem hunc, si ad probandam Vasalli scientiam adstringatur, ad impossibilia adigi, quorum tamen nulla in Iure est obligatio. *L. 185. ff. de R. I.* Vnde enim ille scire poterit, Vasallum, quem saepissime nomine tantum cognitum habet, in exteris remotissimisque terris quandoque degentem, notitiam accepisse mutationis, quae in feudo contigit? Quaque ratione, quoue modo, probationem suscipiet, in animo Vasalli latentis scientiae? Et quamuis per iuramenti delationem ueritatem erui posse uideatur, qua facta, Vasallus iureiurando confirmare debeat, quod, intra anni Saxonici spatium, de morte aut mutatione nullam habuerit notitiam;

tiam ; neque illud tamen probandi remedium ad
Fiscalem Curiae Feudalis pertinebit. Talis enim, ut
plurimum generali saltem mandato instructus, tran-
sigendi potestate, in praeiudicium Principis, nullate-
nus gaudet, *L. 60. ff. de Procurat.* cumque iusiuran-
dum speciem transactionis contineat ; *L. 2. ff. de Iure-
iur.* consequens iure deducitur, ipsi, iuramentum de-
ferendi, potestatem haud esse. *arg. L. 17. §. 3. ff. de Iure-
iur.* Hac impossibilitate perspecta, aliter euenire
non potest, quam ut Procurator, coepta lite, pro-
bationis onere ipsi imposito, ea destitutus, causa ca-
dat, uel labore inani pertaesus, a lite desistat. At
minimum est, quod Procurator exinde sentit, praeiudicium,
maximum in Principem redundat. Sum-
mum Ipsius ius, quod competit, feudum, ob talem
perpretatam feloniam, uindicandi, si non plane cor-
ruet, difficillimum tamen exercitu reddetur. Tanto
itaque consultius iudico, Procuratorem in causis feu-
dalibus, ab impossibili scientiae Vasalli probatione li-
berare, tantisque Legum praesumptionibus adiurum,
ad Lege incognitum probandi onus non deuincire.
Cum enim, ob solam omissam reuocationem literarum
Inuestiturae, contemptus suspicio exoritur, *Mand. d.
An. 1580. d. 1. August.* uerb : zu besonderen Mißfallen
und Nachdencken Anlaß gegeben, ob solches zu
Verachtung der höchsten Lehn-Gerechtigkeit gerei-
che ic. multo magis, si ne petierit quidem, Vasallus in
eam incidet. Quare cum praesumptionum ea sit uir-
tus, ut probationem in aduersarium transferant ; *L.
ult. ff. quod met. caus. L. 24. ff. de Probat.* atque negati-
ua fatis probata censeatur, si non doceatur contrari-
um,

B

um,

um, *L. 1. C. de Probat. iunct. L. 2. ff. eod.* certissime consequitur, quod Vasallus, praesumptionibus contra se militantibus, suam ignorantiam defendere debeat. Atque hoc ipsum est, quod *Mandatum d. A. 1691. d. 12. Nouembr. §.* Wer den also ic. ipsi iniungit, uerb. Es wäre dann, daß er gnugsame Zeugniß seiner gebrachten *Vigilanz*, und daß er wegen einiger bey solcher Lehen, vorhandener Bedencklichkeit und Hinderniß nicht darzu gelangen möchte, darthun sönte. Hinc, si alio modo ignorantiam suam, aut iusta impedimenta, legitime probare non ualeat, demum, suadentibus circumstantiis, ob suggestas rationes, probabilitatem inducentes, iuramento, a Iudice eo nomine deferendo, a contemptus suspicione se purgare obstringitur.

Sufficiant haec. Nam de uita nostri Candidati aliqua scribenda supersunt. Natus est Lipsiae d. XVI. Calend. Mai. An. MDCC XII. me Patre, h. t. Ordinis nostri Decano, & Matre Christiana Maria, ex gente Zolleria, quam cum uitae periculosa ualerudine conflitantem, misericors recreet, ac reficiat DEVS! Postquam sacris initiatus, progressu temporis eis dedicatus est literis ac studiis, quae ad ipsum informandum, ac in publicum producendum, salutaria non minus, quam necessaria reputari poterant. Priuatis maxime institutionibus instructus, operae dilaudandae, in se expoliendo, Virorum Celeberrimorum, GVHLINGII, GERLACHII, & KLOTZII, multum debet. Academica studia tractare ingressus, historiae notitiam ex Ill. BERGERI,

RI, prudentiamque moralem ex Magnifici HAS-
SENI praeceptis hausit. Nec minus in Philoso-
phia, institutione Virorum Excellentissimorum, Am-
plissimorumque, HOLLMANNI, SCHLOS-
SERI ac BAVMEISTERI usus est. His positis funda-
mentis, ad Iuris studium incumbens, ex ore Illustrium
ac Excellentissimorum Ictorum, LEYSERI, BA-
STINELLERI, KRAVSII, B. WERNHE-
RI, CRELLII, pependit, postremo quoque, ad
initium, priuata manu ductione, in literis humanio-
ribus excolendis, non parum adiutus. Quod omne
gratissimo pioque animo agnoscit ac reueretur. Mea
ex parte, Iuris, ut audit, Cursum cum ipso pertracta-
ui, eundemque ad publicas aliquando praelectiones,
ac disputatoria exercitia suscipienda, praeparauit. In
his, cum, non infelici successu, per aliquot annos oc-
cupatus fuerit, ex re esse putauit, ut ad altiora pro-
grederetur. Inde An. MDCCXXXIV. d. XIV. De-
cembr. tentamen pro Candidatura sustinuit, & Col-
legiis, studiosae Iuuentuti habendis, uacauit. Tan-
dem secundo rigorofo, quod uocatur, examini se ob-
tulit, & hoc, non sine approbatione, transacto, pote-
stas ipsi facta, cathedram ascendendi, & publico
specimine Inaugurali, se exhibendi. Id, quod die
XII. Iulii exequi, de Poena priuationis feudi, in *Vasal-
lum, dolo uel negligentia, inuestiturae renouationem non
petentem, legibus statuta, sine Praefide disputaturus, parat.*

** Godofr. Lector
Menchau*

Cui solennitati, ut Rector Academiae Magnificus, Illustrissimi Domini Comites, Perillustres Liberi Barones, cum Patribus Almae nostrae Conscriptis, ac Generosissima, Nobilissimaque Iuuentute, in Patriae spem ac emolumentum efflorescente, nec non reliquis studiorum fautoribus ac aestimatoribus, interesse, haud dedignentur, Ordinis nostri, meo, & Candidati nomine exoro. D. Vitembergae
d. XII. Iul. An. MDCCXXXVII.

VITTEMBERGAE

TYPIS EPHRAIMI GOTTLOB EICHSFELDI

Wittenberg, Diss. 1737

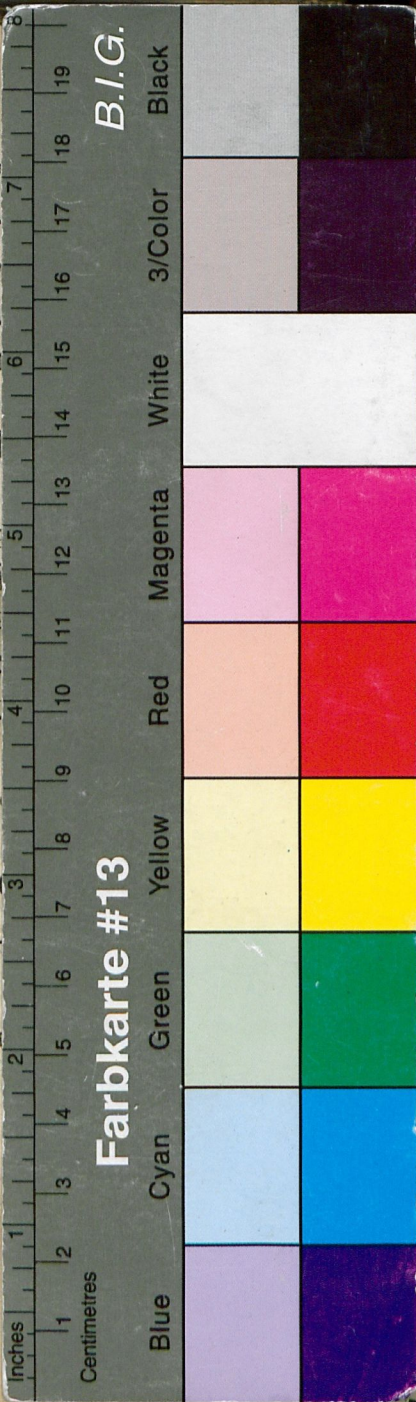
W 20

56.

11205. 11205.

35?
31

ORDINIS 1737 26
IVRE CONSVLTORVM
IN
ACADEMIA VITEMBERGENSI
H. T.
DECANVS
GODOFRIDVS
LVDOVICVS
MENCKEN

ICTVS

POTENTISSIMI POLONIARVM REGIS ET
PRINCIPIS ELECTORIS SAXONIAE AVLAE AC
IVSTITIAE NEC NON IN SVMMO PROVOCATION-
SENATV CONSILIARIVS ITEMQVE COLLEGIO-
RVM QVAE VITEMBERGAE FLORENT IVRI-
DICORVM ET IVDICII PROVINC. LVSTAT.
INFER. ASSESSOR

1 1/2

ad Cont. Cl. 27. B. 1.

337.

